

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209174
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812209174.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa U. G. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v T. č. XX zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Rožňave na ul. Hviezdoslavovej č. 4 proti odporcovi E. G. nar. XX.XX.XXXX bývajúcemu v D. č. XXX o zvýšení výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 22.11.2012 č.k. 7P 363/2012-50 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v napadnutom výroku, ktorým bol návrh v ostatnej časti zamietnutý, trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľa 100 € mesačne od 21.9.2012 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred navrhovateľovi a zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava sp.zn. 6C 199/1997 zo dňa 17.4.1997 vo výroku o výživnom. V ostatnej časti návrh zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku proti výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol, podal odvolanie navrhovateľ s návrhom, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie. Vyslovil názor, že konajúci súd pochybil, keď pri rozhodovaní o možnostiach a schopnostiach odporcu vychádzal len z úspor 3.000 €, pretože zastáva názor, že žiadnym dôkazným prostriedkom odporca nepreukázal skutočnosť, že zvyšok z jemu vyplatených peňazí za predaj akcií 23.000 € už okrem čiastky 3.000 € nemá žiadne finančné prostriedky. Konštatoval, že odporca mal dôkaznú povinnosť k tomuto svojmu tvrdeniu, avšak dôkazné bremeno neunesol, pretože nepredložil žiaden dôkaz, ani nenavrhol vykonanie žiadneho dôkazu, z ktorého by nesporne vyplývala skutočnosť, že už nedisponuje celou čiastkou 23.000 €. Namietol, že výživné je prednostná pohľadávka a preto odporca uvedené peniaze mal použiť na úhradu výživného väčšou sumou než čiastkou, ktorá mu bola pôvodne určená súdom. Odporca platí na neho výživné v rovnakej výške už 16 rokov, hoci nesporne musí mať vedomosť o tom, že jeho odôvodnené potreby za toto obdobie sa niekoľkokrát zvýšili. Zdôraznil, že odporcovi nič nebránilo v tom, aby si vybral úvery, kúpil si auto napriek tomu, že výživné je prednostnou pohľadávkou. Uviedol, že ako syn odporcu mal právo participovať na jeho životnej úrovni, najmä v čase, keď mu bola vyplatená neobvykle vysoká suma 23.000 € a odporcovi povinnosť prispievať na výživu svojich detí vyplýva priamo zo Zákona o rodine. Konštatoval, že akonáhle sa dozvedel na jeseň 2012, že odporca získal väčší obnos financií, okamžite požiadal o zvýšenie výživného. Poukázal na to, že pokiaľ odporca poskytol svojej sestre pôžičku, nepostupoval v intenciách zákona a nemohol tak konať na úkor výživného o to viac, že jeho sestra sa mala dopustiť trestného činu a tvrdenie odporcu nemá žiadnu právnu relevanciu, pokiaľ sa sám vzdá časti svojho majetku, teda ak poskytol svojej sestre vyše polovicu hodnoty akcií a práve pre tieto pochybenia súd určil nižšou sumou výživné, než aké by zodpovedalo zákonným kritériám. Z uvedených dôvodov vyslovila názor, že súd nezistil úplne skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ za príjem odporcu nepovažoval celú čiastku utfženú za predaj akcií. Namietol, že v konaní navrhol vypočítať sestru odporcu, o ktorom návrhu súd nerozhodol a

naviac nebol poučený v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. napriek tomu, že poučený mal byť a preto si myslí, že vyjadrenie, že ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemá, nenahrádza poučovaciu povinnosť v zmysle citovanej právnej normy. Pre prípad úspechu v odvolacom konaní si uplatnil právo na náhradu trov konania, ktorých výšku vyčíslil v zákonom stanovenej lehote a spôsobom.

Odporca vo vyjadrení navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Uviedol, že jeho čistý príjem je 619 € mesačne a má ešte vyživovaciu povinnosť aj voči maloletému synovi z terajšieho manželstva a dospelaj dcére, ktorá tiež študuje na vysokej škole. S manželkou majú výdavky na zabezpečenie úhrad spojených s užívaním domácnosti 1.055 €, pričom manželkin príjem je 550 €. Z uvedeného dôvodu výživné 100 € je adekvátne. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na jeho príjmy, ktoré dosiahol z predaja akcií, tie si rozdelil so svojou sestrou, nakoľko majetok po rodičoch si rozdelili na polovicu a zvyšok finančných prostriedkov použil na úhradu svojich pozdĺžností, kúpu auta, vybavenie domácnosti. Zvyšok peňazí 3.000 € prednostne bude využívať na platenie výživného voči navrhovateľovi 100 € mesačne. Poukázal na to, že okrem výživného, ktoré platil najprv 800 Sk, od 1.10.2011 40 € a neskôr 50, pričom v decembri 2011 zaslal navrhovateľovi 100 €, pretože predpokladal, že bude mať zvýšené výdavky na stužkovú slávnosť. Zaplatil mu aj poisťku, ktorá mu bude vyplatená vo výške 830 € v septembri alebo októbri roku 2012 pred nástupom na vysokú školu. Táto suma by mohla navrhovateľovi pomôcť pokryť zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom na vysokú školu. Poukázal na to, že matka navrhovateľa má tiež vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi a žije v spoločnej domácnosti s druhom, ktorý má tiež povinnosť prispievať na zabezpečenie úhrad spojených s užívaním domácnosti. Pokiaľ príjmy navrhovateľa nepostačujú na výdavky spojené so štúdiom, má navrhovateľ možnosť požiadať aj o sociálne štipendium v škole.

Výrok rozsudku, ktorým bol odporca zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľa 100 € mesačne od 21.9.2012 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred navrhovateľovi nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd na základe odvolania navrhovateľa preskúmal napadnutý zamietavý výrok rozsudku súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú podmienky ani na potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm.f/, h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm.h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zaviniť svojím procesným postupom spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym

vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého zamietavého výroku rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa dôsledne nezistil príjmové a majetkové pomery odporcu, tieto žiadnym spôsobom neverifikoval a uspokojil sa iba s prehlásením odporcu, na základe ktorého konštatoval, že z finančných prostriedkov, ktoré mu boli vyplatené za predaj akcií, mu zostala suma 3.000 € a ktorá tvorí jeho úspory. Žiadnym spôsobom súd prvého stupňa tvrdenia otca neoveril, nevykonal dokazovanie za účelom zistenia, ako otec naložil s finančnými prostriedkami, ktoré získal za odpredaj akcií v sume 23.000 €, aký bol skutočný dôvod, pre ktorý polovicu finančných prostriedkov, ktoré získal odpredajom akcií poskytol svojej sestre a so zvyškom utrženej sumy akým spôsobom otec naložil, nakoľko výživné je prednostnou pohľadávkou. Konajúci súd tým, že nevykonal dokazovanie na zistenie podstatných skutočností potrebných pre spravodlivé rozhodnutie, nesprávne vec právne posúdil a súčasne odvolaciemu súdu táto vada bráni v realizácii jeho preskúmvacej právomoci, čím je daný dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm.h/ O.s.p.. Odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutím odvolacieho súdu o výživnom na novom skutkovom základe by účastníkov zbavil možnosti domáhať sa preskúmvania prijatých skutkových a na ne nadväzujúcich právnych záverov a zároveň porušil by princíp dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, čím by podľa § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p. odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Z uvedených dôvodov odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v rozsahu zrušenia, v ktorom bude povinnosťou súdu vykonať dôsledné dokazovanie v naznačenom smere, zistiť príjem odporcu a rovnako nepochybné zistiť jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovacie povinnosti voči navrhovateľovi a zistené skutkové okolnosti následne vyhodnotiť v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, t.j. súd môže na zníženie príjmu alebo majetku povinného prihladiť len vtedy, ak má skutočne za preukázané, že k nej došlo v dôsledku objektívnej a nezvratiteľnej okolnosti a nie zo špekulatívnych dôvodov. Po riadnom zistení skutkového stavu bude povinnosťou súdu prvého stupňa opäť rozhodnúť o návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného a rozsudok odôvodniť podľa § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby jeho závery boli spätne preskúmateľné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.